

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА
БІЗНЕСУ

Кафедра фінансів, банківської та страхової справи

Затверджую:
Директор ІННУЕБ
Семенець-Орлова І.А.
«02» серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні
кафедри фінансів, банківської та страхової справи
Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри Кришталь Г.О.

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ

Спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітнього рівня: першого (бакалаврського)

Освітньо-професійної програми: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Розробник силабуса навчальної дисципліни:

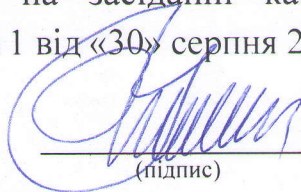
Бігдаш В.Д., доктор філософії в галузі економіки, професор, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи, ННІУЕБ.

Викладач:

Бігдаш В.Д., доктор філософії в галузі економіки, професор, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи, ННІУЕБ.

Силабус розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської та страхової справи (протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.).

Завідувач кафедри

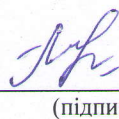

Г.О. Кришталь

Силабус погоджено з гарантом освітньо-наукової програми (керівником освітньо-професійної програми) «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

«30» серпня 2024 р.

Керівник освітньо-професійної програми

(підпис)

І.О. Брюховецька

Силабус перевірено

«30» серпня 2024 р.

Заступник директора ННІУЕБ

(підпис)

І.І. Каліна

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № _____

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу
Кафедра фінансів, банківської і страхової справи

Назва дисципліни	Банківські операції
Викладач (-і)	Бігдаш Володимир Дмитрович
Портфоліо викладача (-ів)	http://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-bank-strahovoi-spravi.html
Контактний тел.	+38(050)-358-84-17
E-mail:	Bigdash7@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-bank-strahovoi-spravi/silabusi8.html
Консультації	<i>понеділок, 2 години, 16.00-17.20, ауд.30, кор.2</i>

1. Коротка анотація до дисципліни. Цей курс передбачає формування навичок аналізу організації банківської справи в умовах конкурентного ринкового середовища, здійснення банківських операцій та надання банківських послуг, необхідних для фізичних та юридичних осіб, озброює необхідними знаннями щодо формування базових банківських операцій та організації надання сучасних банківських послуг.

2. Мета: формування системи знань у здобувачів вищої освіти у галузі організації і технології здійснення банками пасивних та активних операцій, надання банківських послуг, сприяти набуттю практичних навичок при виконанні банківських операцій, пов'язаних з розрахунково-касовим, кредитним та іншими видами обслуговування клієнтів банку.

Завдання дисципліни:

- засвоєння теоретичних засад і методології проведення банківських операцій та надання банківських послуг;
- набуття вмінь оперувати нормативно-правовими документами НБУ;
- аналізувати стан банківських операцій;
- розв'язувати питання взаємовідносин між клієнтами і комерційними банками та між НБУ і комерційними банками.

3. Формат курсу: очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі фінансової діяльності підприємств, установ та організацій усіх форм власності та видів економічної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів фінансів і характеризується комплексністю та невизначеністю фінансового середовища та умов господарювання	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)
Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)
Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 42 годин аудиторної роботи (28 годин лекцій, 14 годин – семінарські заняття; 48 годин – самостійної роботи, залік.

6. Статус дисципліни: *вибіркова*.

7. Пререквізити: Курс «Банківські операції» пов'язаний з дисциплінами: «Мікроекономіка», «Фінанси», «Гроші і кредит», «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн», «Інвестиції», «Банківська система», «Страхові послуги».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, комп'ютерні лабораторії, конференц-зали, бібліотека. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

9. Політика курсу: Курс «Банківські операції» передбачає засвоєння та дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Завдання мають бути виконані вчасно, у встановлені терміни; відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

– Змістовий модуль 1 «Організаційні основи діяльності комерційного банку.» (лекційні теми 1-5 семінарські теми 1.1, 1.2, 2, 3.1,3.2);

– Змістовий модуль 2 «Інвестиційні, валютні та інші операції комерційного банку. Забезпечення фінансової стійкості діяльності комерційного банку» (лекційна тема 6-10; семінарські теми 4.1,4.2; 4.3; 5.1,5.2).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації.

Лекція-дискусія - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, способ організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-аналіз конкретної ситуації нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. мікроситуації, які демонструються аудиторії усно або у вигляді відео-запису тощо). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, підказок, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням.

При проведенні *семінарських/практичних занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-от: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опонуванням, групові проекти та кейс-завдання.

Здобувачі опрацьовують інформацію та проводять дослідження самостійно, у свій вільний час, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернеті бібліотек (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://maup.com.ua/assets/files/publ-adm/nakaz-191.1-0.pdf>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	7	7	7	7
Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3
Робота на семінарському занятті	5	3	15	4	20
Виконання завдань для самостійної роботи	8	2	16	4	32
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом		66		87	
	Максимальна кількість балів: $153 + 30 = 183$				
	Коефіцієнт= $183 : 100 = 1,83$. Студент набрав X балів.				
	Розрахунок: $X : 1.83 =$ загальна кількість балів.				

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною). Підготовка аналітичного огляду (з запропонованих тем на вибір) з використанням періодичних видань за тематикою дослідження (не старше п'яти років)

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали;
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за виконання завдання для самостійної роботи – 5 балів.

Критерії оцінювання рефератів: повнота розкриття теми – 3 бали; аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 3 бали; самостійність (дотримання академічної доброчесності) – 3 бали; правильність оформлення (наявність плану, чітка структура роботи, дотримання встановленого обсягу, правильність оформлення списку літератури) – 1 бал.

Максимальна кількість балів за реферат – 10.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- слайди до презентації – 5 балів;
- повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів;
- якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 балів
- самостійність та креативність – 5 балів.

Максимальна кількість балів - 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання: Залік.

Відбувається у формі залік згідно з «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://maup.com.ua/assets/files/publ-adm/nakaz-191.1-0.pdf>) або Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання заліку див. *Робоча навчальна програма дисципліни*).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: *Робоча навчальна програма дисципліни, п.п. 7.5*).

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Банківська енциклопедія / С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко та ін. – К. : Центр наукових досліджень Національного банку України : Знання, 2011. – 504 с.
2. Банківські операції: підруч./ [Мороз А.М., Савлук М.І., Пуховкіна М.Ф. та ін]. - вид. 4-те, без змін. - К.: КНЕУ, 2009. - 608 с.
3. Банківські операції: навч. посіб./ [Ковальчук К. Ф., Вишнякова І. В., Савчук Л. М. та ін.]. - К.: ЦУЛ, 2013. - 162 с.
4. Банківські операції: підруч./ [За ред. О. В. Дзюблюка]. - 2-ге вид., випр. і доп. - Тернопіль: Терно-граф, 2013. - 688 с.
5. Копилук О. І., Музичка О. М. Банківські операції: навч. посіб. - 2-ге вид., випр. і доп. - К.: ЦУЛ, 2017. - 536 с.
6. Котковський В. С., Неізвестна О. В. Банківські операції: навч. посіб. - К.: Кондор, 2011. - 498 с.
7. Левандівський О. Т., Деметер П. Е. Банківські операції: навч. посіб. - К.: Знання, 2012. - 463 с. - Вища освіта XXI століття.
8. Михайловська І. М., Олійник А. В. Банківські операції. Кредитно-модульний курс: навч. посіб. - Л.: Магнолія 2006, 2016. - 646 с.
9. Прасолова С. П., Вовченко О. С. Банківські операції: навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2013. - 568 с.
10. Скоморович І. Г. Банківські операції: навч. посіб. - Львів: Магнолія 2006, 2015. - 482 с.

Додаткова:

11. Банківська система: навч. посіб./ [Кришталь Г. О., Брюховецька І. О., Хіміч С. В. та ін.]. - К.: МАУП, 2024. - 430 с
12. Васюренко О.В. Банківські операції: Навч. посіб./ [Васюренко О. В.]. - 6-те вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 318 с.
13. Демківський А. Вексельна справа: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2003. – 336 с.
14. Левандівський О. Т. Банківські операції [Текст] : навч. посібн. / О. Т. Левандівський П. Е. Деметер. – К. : Знання, 2012. – 463 с.
15. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посібник / О.І. Береславська, О.М. Наконечний, М.Г. Пясецька та ін.. За заг. ред. М.І. Савлука . – К.: КНЕУ, 2002. – 392 с.
16. Примостка Л.О. Фінансові деривативи: аналітичні та облікові аспекти: Монографія. – К.: КНЕУ, 2001. – 263 с.
17. Руденко Л.В. Організація міжнародних кредитно-розрахункових операцій в банках: Посібник. – К.: «Академія», 2002. – 376 с.
18. Шевченко Р.І. Банківські операції: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2003. – 276 с.
19. Cohen-Cole E. Banking system: banking operations and markets, risk management, supervision and regulation. Wiley & Sons, Incorporated, John, 2017. 320 p.
20. Davies A., Kearns M. Banking operations. 2nd ed. Financial Times Prentice Hall, 1992. 224 p.
21. Institute N. E. B. Bank operations. Pearson Custom Publishing, 1990. 196 p.
22. Largan M., Colley A. Banking operations. 2nd ed. Financial World Publishing, 1999. 390 p.
23. Patilameyaanil P. Financial markets & banking operations. Nirali Prakashan, 2020. 170 p.

Електронні ресурси

24. База законодавства ЄС - EUR-Lex – [http:// europa.eu.int/eur-lex/](http://europa.eu.int/eur-lex/)
25. Верховна Рада України – [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
26. Верховний суд України – [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua)
27. Європейський Союз – [http:// europa.eu.int/index-en.htm](http://europa.eu.int/index-en.htm)
28. Інтернет-журнал по страхуванню - <http://www.forinsurer.com>
29. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
30. Конституційний суд України – [http:// www.ccu.gov.ua](http://www.ccu.gov.ua)
31. Президент України – [http:// www.president.gov.ua](http://www.president.gov.ua)
32. Національний банк України - www.bank.gov.ua
33. Рада Європи – [http:// www.coe.int](http://www.coe.int)
34. Незалежна асоціація банків України - <http://www.nabu.com.ua/ukr/>
35. Стабільність банківської системи: глосарій банківської термінології - http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123667

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ»

Разом: 90 год., з них 28 год. – лекції, 14 год. – семінарські заняття;

самостійна робота – 48 год., модульний контроль – 4 год.

Кількість балів за семестр	183 балів									
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II				
Назва модуля	Організаційні основи діяльності комерційного банку (73 бали)					Інвестиційні, валютні та інші операції комерційного банку. Забезпечення фінансової стійкості діяльності комерційного банку (62 бали)				
Лекції	1 (1 бал) 2 (1 бал)	3 (1 бал) 4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)	9 (1 бал) 10 (1 бал)	11 (1 бал)	12 (1 бал) 13 (1бал)	14 (1 бал)
Теми лекцій	1. Створення та організація діяльності комерційного банку	2. Формування ресурсів комерційного банку	3. Розрахунково-касові операції банків	4. Операції банків з векселями	5. Кредитні операції банків	6. Операції банків з цінними паперами	7. Банківські інвестиції	8. Операції банків в іноземній валюті	9. Нетрадиційні банківські операції та послуги	10. Забезпечення фінансової стійкості банку
Семінарські і практичні заняття	1 (1 бал)		2 (1 бал)	3 (1 бал) 4 (1 бал)		5 (1 бал)			6 (1 бал)	7 (1 бал)
Теми семінарських занять	1.1. Створення та організація діяльності комерційного банку	1.2. Формування ресурсів комерційного банку	2. Розрахунково-касові операції банків	3.1. Операції банків з векселями	3.2. Кредитні операції банків	4.1. Операції банків з цінними паперами	4.2. Банківські інвестиції	4.3. Операції банків в іноземній валюті	5.1. Нетрадиційні банківські операції та послуги	5.2. Забезпечення фінансової стійкості банку
Робота на семінарському занятті	1 (5 балів)		2 (5 балів)	3 (5 балів)		4 (5 балів)	5 (5 балів)	6 (5 балів)	7 (5 балів)	
Самостійна робота	1 (8 балів)		2 (8 балів)			3 (8 балів)	4 (8 балів)	5 (8 балів)	6 (8 балів)	
Поточний контроль	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)					Модульна контрольна робота №2 (25 балів)				
ІНДЗ	1 (30 балів)									
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,83									